Súd:	Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka:	5C/280/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8815207615
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Matúš Kalanin
ECLI:	ECLI:SK:OSVT:2018:8815207615.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcov: 1. S.. J. X., V.. X.X.XXXX, B. P. T. XXX, L. V. B. a 2. S. X., V.. X.X.XXXX, B. P. T.V. XXX, L. V. B., právne zastúpených JUDr. Jánom Uhlíkom, advokátom so sídlom Námestie slobody č. 1, Vranov nad Topľou, proti žalovanému: CARACAL INVEST a.s., Karpatské námestie 10A, Bratislava - mestská časť Rača 831 06, IČO: 43 797 903, o zaplatenie 1000,- eur s prísl., t a k t o

r o z h o d o l :

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne sumu 800,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 19.6.2015 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
V prevyšujúcej časti žalobu žalobcov zamieta.

Žalobcom v 1. a 2. rade priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali voči žalovanému, aby ho súd zaviazal na povinnosť zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne sumu 605,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 19.6.2015 do zaplatenia ako aj zaplatiť trovy konania. Svoju žalobu odôvodnili tým, že žalobcovia dňa 25.3.2015 uzavreli zmluvu o obstaraní zájazdu prostredníctvom sprostredkovateľa CK Prima Vranov nad Topľou. Predmetom zmluvy bolo obstaranie zájazdu pre 2 osoby v termíne od 4.4.2015 do 11.4.2015, s miestom pobytu Hotel NUBIAN HILTON, Marsa Alam. Bol dohodnutý spôsob dopravy letecky z Bratislavy (zmluva neobsahovala informáciu o kombinovanom spôsobe dopravy). Majiteľka CK Prima Vranov nad Topľou R. P. pred uzatvorením zmluvy zisťovala prostredníctvom žalovaného, či sa jedná o letecký zájazd priamo do oblasti Marsa Alam. Žalovaný túto skutočnosť potvrdil a uviedol, že lietadlo má medzipristátie v Hurghade. Na základe poskytnutej informácie žalobcovia neprikladali dôraz na skutočnosť, že v pokynoch na cestu bol odlet a prílet uvedený z Hurgady, lebo to chápali tak, že ide len o medzipristátie. Až následne po pristáti na letisku v Hurghade boli žalobcovia informovaní, že do strediska Marsa Alam sa v tomto období nelieta. Žalobkyňa v 2. rade zo zdravotných dôvodov nie je spôsobilá na dlhotrvajúce cestovanie, čo bolo podmienené zakúpením zájazdu s podmienkou, že ide o priamy let do Marsa Alam. Po pristáti v Hurghade a následnom oboznámení, že do cieľového strediska pokračuje autobusová doprava, žalobcovia žiadali delegátov žalovaného o zmenu hotela, situovaného priamo v Hurghade, avšak žiadosti žalobcov nebolo vyhovené. Nastúpili do minibusu, v ktorom spolu s ďalšími 12 dovolenkármi strávili 3 a pol hodiny cestovaním do cieľového rezortu. Ostatní cestujúci žalobcom potvrdili, že ich žalovaný vopred informoval o kombinovanom spôsobe dopravy a bola im ponúknutá možnosť výberu buď zmenou hotela situovaného v Hurghade, prípadne zníženie

ceny zájazdu. Konaním žalovaného došlo k porušeniu zmluvných podmienok, a to nielen týkajúceho sa spôsobu dopravy, ale aj počtu dní, na ktoré bol zájazd zakúpený. Podľa zmluvy o obstaraní zájazdu bol pobyt zakúpený na 8 dní a 7 nocí, avšak odchod z hotela bol už 10.4.2015 o 22.30 hod. a nie 11.4.2015, ako to vyplýva zo zmluvy. Aj v prípade, že prvý a posledný deň dovolenky, sú vyhradené na cestovanie, konaním žalovaného bol aj predposledný deň dovolenky určený na cestovanie. Ak by o týchto okolnostiach žalobcovia vedeli vopred, nemali by záujem o takýto zájazd. Konaním žalovaného došlo ku klamlivej obchodnej praktike v zmysle § 8 ods. 3 a 4 Zákona č. 250/2007 Z.z.

2. Popis hotela v katalógu, ktorý je súčasťou zmluvy o zájazde, je v rozpore s realitou. Z katalógu vyplýva, že hotel leží priamo na pláži Abu Dabbab Bay, pričom hotel je od mora vzdialený najmenej 500 metrov od posledného obývaného bungalovu. Na vstup do mora je nevyhnutné prejsť 500 metrov okolo celej zátoky, nakoľko inde je kúpanie zakázané. Stravovanie je v katalógu charakterizované ako all inclusive, avšak v hoteli je zavedený all inclusive light, čo znamená, že alkohol a pivo sa podáva až po 11. hodine do 16.30 hod. Víno bolo podávané len k obedu a večeri. V katalógu boli avízované 3 a la carte reštaurácie, pričom realita zodpovedala 3 stanom s plážovými stoličkami, špecializovanými na rýchle občerstvenie a nie na medzinárodnú kuchyňu. Ďalej hotel poskytoval iba malý výber jedál, jedlá boli bez chuti, nedostatku zeleniny a šalátov, pitná voda bola len na požiadanie, a to iba možnosť nabrať si do pohára, káva zo stroja za poplatok, bez animačného programu. Žalobcovia dňa 10.4.2015 spísali s delegátom Y. P. reklamačný protokol, v ktorom poukazovali na spôsob dopravy, stratu jednej noci z pobytu a poskytnutia služieb nižšej kvality, než boli deklarované v katalógu.

3. Po uplatnení nároku pri chybne poskytnutej službe zájazdu podľa § 741i, v spojení s ustanovením § 741k ods. 2) Občianskeho zákonníka, žalobcovia žalovanému zaslali podanie, označené ako Uplatnenie nárokov pri chybne poskytnutej službe, doporučene na adresu uvedenú v zmluve dňa 15.4.2015. Zásielka sa vrátila 5.5.2015 ako nevyzdvihnutá v odbernej lehote. Následne žalobcovia zaslali 6.5.2015 znova podanie pri uplatnení nárokov pri chybne poskytnutej službe na adresu dodávateľa uvedenú v obchodnom registri. Žalovaný napriek doručenému podaniu nijakým spôsobom na podanie nereagoval. Žalovaný spoločnosti CK Prima doručil emailom správu, ktorou reagoval na podanie, avšak neuviedol žiadne skutočnosti, majúce vplyv na zbavenie sa zodpovednosti za vadne poskytnuté služby. Žalobcovia dňa 5.6.2015 zaslali žalovanému predžalobnú výzvu s cieľom uzavrieť zmier pred začatím súdneho konania, avšak žalovaný na výzvu neodpovedal. Žalobcovia v žalobe ďalej uvádzajú, že žalovaný neposkytol pravdivé informácie o zájazde, ktorými v čase podpisu zmluvy disponoval, ktoré by podstatným spôsobom ovplyvnili výber dovolenkovej destinácie a žalobcom neposkytol služby, na ktoré sa zmluvne zaviazal. Preto vznikla žalovanému povinnosť vrátiť rozdiel ceny medzi ponúkanými a poskytnutými službami v rozsahu 50% z ceny zájazdu, po odrátaní letiskových poplatkov a poistenia, berúc do úvahy skutočnosť, že žalobcovia boli uvedení do omylu pri výbere zájazdu, spôsobe dopravy, umiestnenia hotelového komplexu, charakteru pláže, vstupu do vody, charakteru hotela a spôsobu stravovania. Žalovaný svojím konaním porušil ust. § 741bod. 2 Občianskeho zákonníka, § ods. 1 písm. h a f zákona č. 281/2011 Z.z. o zájazdoch a aj k porušeniu § 5 ods. 1, § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Keďže žalovaný na výzvu uplatnenú podľa § 741k ods. 2 Občianskeho zákonníka, aby nárok uplatnený nárok uhradil do 18.05.2015 nereagoval, preto si žalobcovia uplatňujú aj príslušný úrok z omeškania od 19.06.2015 do zaplatenia spolu s uplatnenou náhradou trov konania.

4. Žalovaný k žalobe uviedol, že nárok uplatnený žalobcami v 1. a 2. rade neuznáva a žalobu žiadal zamietnuť.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to originál zmluvy obstaraní zájazdu, fotografie - čl. 7-10, časť katalógu, reklamačný protokol - čl. 13, uplatnenie nároku žalobcu - čl. 14-16, vyjadrenie k reklamácií - čl. 24, predžalobná výzva čl. 26, pokyny na cestu - čl. 34, vyjadrenie žalovaného - čl. 36, vyjadrenie k reklamácií - čl. 44, odborný posudok o invalidite - čl. 46-49, vyjadrenia - čl. 67,68.

6. Žalovaný vo vyjadrení doručenom súdu dňa 15.10.2015 uviedol, že v zmluve o obstaraní zájazdu zo dňa 25.3.2015, ktorej predmetom bolo poskytnutie zájazdu v destinácií Egypt, v ubytovacom zariadení - hotel NUBIAN HILTON, bol dohodnutý spôsob dopravy letecky z Bratislavy. Súčasťou zmluvy nie je záväzok žalovaného zabezpečiť leteckú dopravu priamo do miesta ubytovacieho zariadenia, čo je prakticky nemožné. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že bežnou súčasťou leteckej dopravy je transfer z letiska do ubytovacieho zariadenia a späť. V pokynoch na cestu bolo uvedené miesto príletu a

odletu Hurghada, čo vylučuje, aby žalobcovia mohli očakávať leteckú dopravu priamo do ubytovacieho zariadenia. Žalobcovia nedostali od žalovaného informáciu, a už vôbec nie záväzok žalovaného, že miestom príletu a odletu bude letisko Marsa Alam. Sprostredkovateľ im po konzultácií so žalovaným poskytol informáciu, že sa jedná o zájazd s priamym letom na letisko Marsa Alam, keďže pri telefonickej rezervácií žalovaný upozornil pracovníčku sprostredkovateľa, že ide o zájazd s príletom na letisko Hurghada a následným transferom do Marsa Alam. Žalovaný vo vyjadrení poukazoval na zjavné nepochopenie obsahu pojmu „kombinovaný spôsob dopravy“ zo strany žalobcov, ktorého obsahom je v skutočnosti to, že na prepravu klienta do destinácie z destinácie sú použité rôzne druhy dopravy. K žalobcom namietanej dĺžke zájazdu žalovaný uviedol, že uznal mierne skrátenie zájazdu, v súvislosti s čím žalovaný žalobcom ponúkol finančnú kompenzáciu, zodpovedajúcu skráteniu pobytu vo výške 90,- eur, ktorú žalobcovia neprijali a neoznámili číslo účtu na jej úhradu.

7. V žalobcami predloženom vyjadrení k reklamácii obchodná zástupkyňa R. P. opisovala okolnosti, ktoré predchádzali uzatvoreniu zmluvy o zájazde, pričom v čase uzatvorenia zmluvy po požiadavke žalobcov pobyt v Marsa Alam, kam sa záujemci o pobyt chceli dopraviť letecky, po zistení medzi 35 operátormi zistila, že takúto ponuku má len Ruefa Reizen, a o leteckej doprave informovala internetová stránka, kancelária, a aj rezervačný systém. V súlade so záväznými postupmi pri objednávaní zájazdov obchodná zástupkyňa telefonicky objednala zvolený pobyt. Po telefonickej rezervácii zástupkyňa overovala, či naozaj letia do strediska, ktoré si zvolili klienti - žalobcovia. Obchodná zástupkyňa po kladnej odpovedi a oznámení o medzipristátí v Hurghade bez oznámenia o kombinovanom spôsobe dopravy, čo počul žalobca 1/, lebo rezervácia prebiehala v jeho prítomnosti mobilným telefónom. Obchodná zástupkyňa označila za nepravdivé tvrdenie Azur Reizen, že bola upozornená na let iba do letoviska Hurghada, lebo v takomto prípade by záväznú objednávku nespravila. V závere vyjadrenia obchodná zástupkyňa uviedla, že zmluvu o obchodnom zastúpení s Cestovnou kanceláriou Azur Reizen na obdobie roku 2016 neuzavrela pre stratu dôvery a zavádzanie a aj neúctu ku klientom a obchodným partnerom.

8. Vo vyjadreniach destinačných manažérok Ž. Z. a Mgr. S. Q., ktoré predložil žalovaný, obe opisovali postup pri uzatváraní zmluvy o zájazde s tvrdením, že objednávky boli vykonávané s priamym upozornením, že let je do Hurgady a po ňom nasleduje transfer do Marsa Alam. Ž. Z. uviedla, že po doručení záväznej objednávky do iného hotela Iberotel Lamaya od obchodnej zástupkyne P. sa s ňou telefonicky skontaktovala, aby jej poskytla informáciu o oznámení stop sale od hotela vyššie označeného a ponúkla jej iný hotel Hilton Nubian s upozornením na let do Hurghady. Manažérky popreli telefonát obchodnej zástupkyne CK Prima Vranov nad Topľou, ktorým mala overovať skutočnosť, let je do Marsa Alam. Zmluva neobsahovala označenie priameho letu do Marsa Alam. Pokyny boli na let do Hurghady a klient bol s týmto oboznámený. Manažérky uviedli, že pravdepodobne obchodná zástupkyňa nesprávne pochopila poskytnutú informáciu. K ďalším výhradám žalobcov uviedli, že program All inclusive si určuje každý hotel individuálne a zároveň si vyhradzuje právo ho zmeniť bez upozornenia cestovnej kancelárie, avšak vybratý hotel ponúka dostatočné množstvo nápojov, pričom záujemcovia o zájazd sú v katalógu upozorňovaní na vzdialenejšiu pláž a možnosť pravidelného odvozu. Úroveň zvoleného hotela je jedna z najlepších v Egypte. Kompenzácia bola uznaná iba z ľudského hľadiska voči klientom.

9. Rozsudkom zo dňa 21.4.2016 č.k. 5C/280/2015-84 súd zaviazal žalovaného na povinnosť zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade, spoločne a nerozdielne, sumu 605,- eur, spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 19.6.2015 do zaplatenia a nahradiť trovy konania v sume 193,30 eur, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku

10. Proti rozsudku súdu podal odvolanie žalovaný. Poukázal na to, že v zmluve o obstaraní zájazdu, bolo jednoznačne a nespochybniteľne uvedené, že sa jedná o leteckú dopravu, nie kombinovanú dopravu a táto skutočnosť bola všeobecne známa. Poukázal, že je preto vylúčené, aby žalobcovia očakávali, že miesto príletu v Egypte bude Marsa Alam, keďže toto miesto príletu sa v žiadnych dokumentoch nikdy nespomína. Poukázal na tvrdenia svedkyne, ktorá sprostredkovala tento zájazd a tento dôkaz jednoznačne spochybňuje tvrdenia žalobcov o tom, že nevedeli, že miestom príletu je Hurghada, pretože na základe tejto faktúry zájazd uhrádzali a na tejto faktúre je uvedená trasa letu Bratislava - Hurghada - Bratislava. Taktiež poukázal, že súd správne nevyhodnotil aj ďalší dôkaz, a to katalóg žalovaného, v ktorom jednoznačne je uvedené, že hotelový vláčik prepraví klientov na hotelovú pláž, pričom možnosť vstupu do mora na pláži iného hotela z dôvodu výskytu korálového podložia, a že k voľnému vstupu do mora je potrebné prejsť cca 300 metrov, čo znamená, že žalobcovia boli prostredníctvom katalógu nielen presne informovaní, ale navyše mali zabezpečený komfort v podobe hotelového vláčika. Žalovaný

poukázal však aj na skutočnosť, že v odôvodnení napádaného rozsudku chýba akékoľvek vysvetlenie toho, akým spôsobom súd prvej inštancie dospel k svojmu rozhodnutiu, a to najmä vo vzťahu k údajnému porušeniu povinnosti žalovaného vyplývajúcich zo zmluvy o obstaraní zájazdu a akým spôsobom sa toto údajné porušenie malo odraziť v žalovanej sume. Uviedol, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal v napadnutom rozsudku (okrem už vyššie uvedeného) ani s tým, v akom pomere majú mať tieto údajné nedostatky vplyv na žalovanú sumu 605,- eur a súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s ďalšími dôkazmi a tvrdeniami žalovaného smerujúcimi k vyvráteniu námietok žalobcov ku kvalite služieb, napr. ku stravovaniu. Taktiež z napadnutého rozsudku nie je možné určiť, či žalovaná suma spočíva v náhrade za údajné nedostatky v doprave, alebo to má byť kompenzácia za blízkosť/vzdialenosť pláže, alebo kompenzácia za údajné nedostatky v stravovaní, prípadne kombinácia všetkých a v akom pomere. Poukázal, že riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je pritom jednou zo základných náležitostí a jeho absencia spôsobuje, že takéto súdne rozhodnutie je nepreskúmateľné a má za následok porušenie práva účastníkov na spravodlivý súdny proces.

11. Krajský súd v Prešove uznesením zo 7.9.2017 č.k. 14Co/75/2016-125 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že sa stotožňuje s tvrdením žalovaného v podanom odvolaní, že z napadnutého rozsudku nie je možné určiť, či žalovaná suma priznaná súdom prvej inštancie spočíva v náhrade za údajné nedostatky v doprave, alebo to má byť kompenzácia za sťažnosti na blízkosť, resp. vzdialenosť pláže, alebo kompenzácia za iné nedostatky v stravovaní, prípadne kombinácia všetkých, a v akom pomere, ak súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobe vyhovel a priznal žalobcom uplatnený nárok v rozsahu 605 ,- eur.

12. Z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky, pre rozhodnutie podstatné skutočnosti, objasňujúce skutkový i právny základ rozhodnutia. V danom prípade, ako už je vyššie uvedené, súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodôvodnil výšku nároku požadovanú, a aj priznanú žalobcom, a preto odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, len zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie. V danom prípade je podľa názoru odvolacieho súdu základ nároku daný. V konaní bola dostatočným spôsobom preukázaná opodstatnenosť podanej žaloby zo strany žalobcov. Predtým, ako súd prvej inštancie rozhodne o samotnej výške náhrady, bude však musieť ustáliť, či žalobcovia si uplatnili nárok na náhradu škody, alebo nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, resp. iný nárok. Žalobcovia totiž v podanej žalobe poukazujú na ustanovenie § 741b ods. 2 Občianskeho zákonníka, ďalej ustanovenie § 741k ods. 2 Občianskeho zákonníka, poukazujú na zákon č. 281/2001 Z. z. o zájazdoch, ako aj na § 5 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Taktiež však v liste adresovanom žalobcovi na č. l. 14 poukazujú, že ich právo na náhradu škody vyplýva z článku 5 Smernice 90/314/EHS, ale i judikatúry ESD, podľa ktorej má objednávateľ právo na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku neplnenia, alebo vadného plnenia služieb zahrnutých do zájazdu. Bude teda musieť zisťovať, či povinnosť žalovaného vyplýva z týchto ustanovení, a konkrétne z ktorého z nich. Bude musieť však každopádne prihliadnuť na to, že žalobcovia ako objednávatelia zájazdu, sú spotrebitelia, ktorí predpísaným spôsobom reklamovali poskytnuté služby a cestovná kancelária nesie zodpovednosť za všetko, čo bolo dohodnuté v zmluve. Bude musieť súd prihliadnuť aj na Smernicu Rady č. 60/314/EHS z 13.6.1990 o Balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb (ďalej len „Smernica“), ktorá bola implementovaná do slovenského právneho poriadku zákonom č. 281/2001 Z. z. zo 14.6.2001 O zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr (ďalej len „Zákon o zájazdoch“) a Občianskym zákonníkom (ďalej len „OZ“). V každom prípade, ako už je vyššie uvedené, bude musieť súd prvej inštancie konať so žalobcami ako so spotrebiteľmi, a tak aj aplikovať príslušné ustanovenie § 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, ktoré zakazuje klamanie spotrebiteľa uvádzaním nepravdivých, nedoložených, neúplných, nepresných, nejasných, alebo dvojzmyselných údajov, alebo zamlčovanie údajov o vlastnosti služby. Až po zistení, o aký nárok u žalobcov v 1. a 2. rade ide, bude súd prvej inštancie povinný rozhodnúť o výške náhrady, resp. nemajetkovej ujmy, pričom bude musieť tento nárok podrobne odôvodniť, t. j. uviesť, z čoho pozostáva priznaná výška náhrady, resp. nemajetkovej ujmy a bude potrebné nárok na zľavu z ceny zájazdu, resp. nárok na náhradu za stratenú radosť z dovolenky, posudzovať predovšetkým podľa frankfurtskej tabuľky zliav. Ide o tabuľku zliav, ktorá bola vydaná v roku 1985 v Nemecku a vypracovaná ako súpis zliav, ktoré sú uplatniteľné v prípade nedodržania sľubovaných podmienok zo strany organizátorov zájazdu. Slúži ako nástroj pri uplatňovaní nárokov z titulu reklamácie. Odvolací súd však poznamenáva, že ide o nezáväzný dokument, avšak je dobrou pomôckou pri výpočte nárokov po uplatnení reklamácie. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že nie je vylúčený iný ďalší postup súdu. Judikatúra práva EÚ totiž zavádza pre spotrebiteľov možnosť domáhať sa pred súdom nového nároku, a to náhrady za „stratenú radosť z dovolenky“. Slovenská právna úprava tento nárok však nepozná, a ani

neupravuje. Je preto iba na úvahe súdu prvej inštancie, či nepoužije napr. postup podľa ust. § 13 ods. 2, 3 OZ, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu, nevylučuje prípadný nárok žalobcov na nemajetkovú ujmu v peniazoch. V Českej republike je tento nárok upravený v § 2956 ČOZ, podľa ktorého, ak vznikne škodcovi povinnosť odčiniť človeku ujmu na jeho prirodzenom práve chrániacom ustanoveniami prvej časti tohto zákona, nahradí škodu u nemajetkovej ujmy, ktorú tým spôsobil, taktiež majetkovú ujmu a odčiní im spôsobené duševné útraty. Náhrada „za stratu radosti zo zmarenej dovolenky“ bola do európskej judikatúry zavedená rozsudkom Európskeho súdneho dvora (ESD) zo dňa 12.3.2002 vo veci Simone Leitner proti TUI Deutschland Gm.b.h.& Co.KG vec C-168/00, druh konania: konanie o predbežnej otázke, nárok na náhradu škody - odškodnenie nemajetkovej ujmy interpretované ustanoveniami článku 5 Smernice 90/314/EHS. Súdny dvor v tomto rozhodnutí rozhodol, že Smernica sa má vykladať tak, že v zásade udeľuje spotrebiteľom právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z nesplnenia alebo nedostatočného plnenie služieb podľa cestovnej zmluvy. Dáva tak priestor aj pre výklad v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2, 3 OZ v naznačenom smere. S prihliadnutím na vyššie uvedené rozhodnutie ESD zo dňa 12.3.2002, má spotrebiteľ podľa smernice Rady 90/314/EHS zo dňa 13.6.1990, okrem práva materiálnej povahy, taktiež právo na náhradu škody nemateriálnej povahy (tzv. strata radosti z dovolenky). Až po objasnení povahy nároku uplatneného žalobcami a riadnom zdôvodnení jeho výšky, bude môcť súd prvej inštancie náležite rozhodnúť.

13. Po rozhodnutí odvolacieho súdu, súd doplnil dokazovanie oboznámením písomného podania žalobcov z 1.8.2018 a prednesom právneho zástupcu žalobcov.

14. V písomnom podaní z 1.8.2018 žalobcovia uviedli, že uplatnený nárok je potrebné posudzovať s poukazom na § 13 ods. 1 až ods. 3 Občianskeho zákonníka. Vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom k intenzite, trvaní nepriaznivého následku spočívajúceho v znížení vážnosti oboch žalobcov, ohrození jedného z nich na zdraví a trpkých pocitov , sklamania z dovolenky, pociťovali ako závažnú.

15. Uznesením zo dňa 10.10.2018 súd pripustil zmenu petitu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne sumu 1000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 19.6.2015 do zaplatenia ako aj zaplatiť trovy konania.

16. Žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedli, že uplatňovaný nárok bol kvalifikovaný v zmysle § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o takúto dovolenku, do takejto krajiny ako je Egypt, zároveň pokiaľ ide o žalobkyňu v druhom rade z jej strany išlo aj o určitú ochranu zdravia a o určité vyriešenie zdravotného problému. Žalovaná strana od počiatku nepostupovala seriózne. Od začiatku mali žalobcovia nepríjemný pocit z celého priebehu samotného postupu žalovaného. Zároveň právny zástupca žalobcov poukazuje aj na skutočnosť, že zo strany žalovaného zrejme nebolo toto konanie ani ojedinelé. Žalobcovia pociťovali toto konanie od počiatku ako krivdu. Vyvolalo to u nich pocity horkosti už od samotného počiatku dovolenky a tieto pocity doznievajú až do súčasných dní. V súčasnosti už bežne riešia súdy obdobné prípady. Jednoznačne možno povedať, že prístup zo strany žalovaného znížil dôstojnosť a vážnosť žalobcov. Pokiaľ ide samotný nárok o nemajetkovú ujmu, žalobcovia tento svoj nárok opierajú o jednoznačne pocity sklamania a horkosti zo stratenej dovolenky.

17. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o obstaraní zájazdu (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

18. V zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

19. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

20. Ako vyplýva § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o obstaraní zájazdu spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

23. Ako vyplýva z § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka).

26. Podľa § 741i ods. 1 Občianskeho zákonníka cestovná kancelária zodpovedá objednávateľovi za porušenie záväzkov vyplývajúcich z uzatvorenej zmluvy bez ohľadu na to, či tieto záväzky má splniť cestovná kancelária, alebo iní dodávatelia služieb, ktoré sa poskytujú v rámci zájazdu. Objednávateľ uplatní právo na odstránenie chybne poskytnutej služby bezodkladne, a to u dodávateľa služby alebo u povereného zástupcu cestovnej kancelárie. O uplatnení tohto práva je potrebné urobiť písomný záznam v spolupráci so zástupcom cestovnej kancelárie.

27. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

28. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Podľa § 7 ods. 1 zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákona o ochrane spotrebiteľa“) nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.

30. V zmysle § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

31. Podľa § 7 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9. Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, je v prílohe č. 1.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 25.03.2015 bola uzatvorená zmluva o obstaraní zájazdu medzi predávajúcim žalobcom prostredníctvom spoločnosti Cestovná agentúra PRIMA, prevádzka Námestie slobody 969, Vranov nad Topľou, kde dovolenkovou destináciou bol Egypt, v termíne od 04.04.2015 do 11.04.2015, názov a kategória ubytovania - hotel Nubian Hilton, trasa a spôsob dopravy - letecky z Bratislavy, stravovanie - all inclusive. V deň uzavretia zmluvy bola uhradená suma 1.670,- eur (2 x 605,- eur, vrátane letiskových poplatkov 2 x 420,- eur a 2 x 20,- eur, predstavujúcich poplatky za poistenie). V zmluve objednávateľ potvrdil, že mu bol odovzdaný katalóg CK Azur Reizen, s uvedením hlavných charakteristických znakov objednaných služieb.

33. Z predloženého katalógu súd zistil, že hotel Hilton Nubian Resort je päťhviezdičkovým hotelom, s lokalizáciou Marsa Alam vzdialenej približne 30 km, s plážou priamo pri hoteli, piesočnatá (hotelový vláčik prepraví klientov na hotelovú pláž) možnosť vstupu do mora - treba prejsť 300 m k voľnému vstupu do mora, stravovanie - all inclusive. Z predložených pokynov na cestu bolo zistené: odlet z Bratislava - 4.4.2015, prílet Hurghada - 11.4.2015.

34. Z reklamačného protokolu z 10.4.2015 súd zistil spísanie reklamácie týkajúcej sa dopravy, ktorá letecky bola ukončená v Hurghade a preprava do cieľovej destinácie bola minibusom, absolvovaná po dobu 3,5 hodín, čím vznikla strata na dĺžke pobytu a boli vznesené námietky voči kategórii hotela.

35. Z podania označeného ako uplatnenie nárokov pri chybne poskytnutej službe boli zistené námietky žalobcov, týkajúcich sa spôsobu dopravy s tým, že zmluva neobsahuje informáciu o kombinovanom spôsobe dopravy, po poskytnutí informácie cestovnou kanceláriou, že lietadlo má medzipristátie v Hurghade, pričom až po pristátí bolo žalobcom oznámené, že let končí v Hurghade a cesta pokračuje autobusom. V námietkach bolo uvedené, že žalobkyňa v 2. rade má zdravotné problémy, brániace cestovať po dlhší čas inak, preto si zvolili letecký zájazd do dovolenkovej destinácie. Cesta autobusom skrátila dovolenkový pobyt. Žalobcovia ďalej poukazujú na rozpor medzi katalógom, v ktorom je uvedené, že hotel sa nachádza priamo na pláži, pričom hotel sa nachádza najmenej 500 m od posledného obývaného bungalovu, bola namietaná kvalita stravovania, aj podávania nápojov.

36. Žalovaný sa k reklamácii vyjadril podaním zo dňa 05.05.2015, v ktorom námietky neuznal z týchto dôvodov: Zmluva o obstaraní zájazdu, predložená CK Prima bola neaktuálna. Podmienka leteckej dopravy bola splnená, po upozornení predajkyne o lete do Hurghady a následne transfére do Marsa Alam a povinnosťou predajkyne bolo o tomto informovať klientov. Dĺžka pobytu bola dodržaná a aj program all inclustive bol platný tak, ako je uvedené v katalógu.

37. Po rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorý uviedol, že základ nároku žalobcov je daný, žalobcovia upresnili, že uplatnený nárok predstavuje náhradu „za stratu radosti zo zmarenej dovolenky“, ktorá bola do európskej judikatúry zavedená rozsudkom Európskeho súdneho dvora zo dňa 12. marca 2002 Simone Leitner proti TUI Deutschland GmbH & Co. KG, vec C-168/00.

38. Nakoľko teda judikatúra ESD zavádza pre spotrebiteľov možnosť domáhať sa pred súdom nároku, a to náhrady za „stratenú radosť z dovolenky“, pričom naša právna úprava uvedený nárok nepozná, je možné použiť postup podľa ust. § 13 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka.

39. S prihliadnutím na rozhodnutie ESD zo dňa 12. 3. 2002, Simone Leitner v. TUI Deutschland GmbH & Co. KG, C-168/00, má spotrebiteľ podľa smernice Rady 90/314/EHS zo dňa 13. júna 1990 o súborných službách pre cesty, pobyty a zájazdy, okrem práva materiálnej povahy taktiež právo na náhradu škody nemateriálnej povahy (tzv. stratu radosti z dovolenky).

40. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný nesplnil povinnosť presne, jasne, pravdivo, zrozumiteľne, úplne a riadne informovať o všetkých skutočnostiach, ktoré mu boli známe a to najmä o druhu dopravného prostriedku, úrovni jeho vybavenosti, kvality a triedy, čo bolo preukázané výsluchom strán sporu a výsluchom svedkyne, ktorá zmluvu so žalobcami uzatvárala, predloženými listinnými dôkazmi, porovnaním skutočností uvádzaných v katalógu žalovaného so skutočnosťami stranami

uvádzanými, fotodokumentáciou predloženou zo strany žalobcov, ako aj reklamačného protokolu spísaného priamo v dovolenkovej destinácii prostredníctvom delegáta.

41. Pri určení výšky celkovej nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcom vznikla, súd použil ako pomôcku takzvanú frankfurtskú tabuľku zliav, ktorá bola vydaná v roku 1985 v Nemecku a vypracovaná ako súpis zliav, ktoré sú uplatniteľné v prípade nedodržania sľubovaných podmienok zo strany organizátorov zájazdu.

42. V danom prípade bolo preukázané, že žalobcovia uzavreli zmluvu o obstaraní zájazdu, pričom ako spôsob dopravy je v zmluvnom formulári uvedené „letecky z Bratislavy“. Žalobcovia ako spotrebitelia sa na základe uvedeného mohli domnievať, že naozaj celá doprava do dovolenkovej destinácie uskutoční sa letecky. Uvedené je možné považovať za nekalú obchodnú praktiku v zmysle vyššie citovaného § 7 zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko u priemerného spotrebiteľa je spôsobilá presvedčiť ho na konanie (uzavretie zmluvy), hoci by tak z určitých dôvodov (napríklad aj zdravotných, či iných) nebol urobil.

43. Uvedený nedostatok bolo možné podľa frankfurtskej tabuľky zliav priradiť pod III. skupinu nedostatkov týkajúcich sa dopravy a konkrétne ide o nižšiu prepravnú triedu, kde zľava predstavuje 10 až 15% z ceny zájazdu.

44. Ďalším preukázaným nedostatkom bola vzdialenosť hotela, v ktorom boli žalobcovia ubytovaní od mora. V katalógu žalovaného sa pritom vyslovene uvádza, že piesočnatá pláž sa nachádza priamo pri hoteli a že hotelový vláčik prepraví klientov na hotelovú pláž. Ďalšia informácia o možnosti vstupu na pláž iného hotela s koralovým podložím, kde treba prejsť približne 300 metrov k voľnému vstupu do mora, pôsobí zavádzajúco na spotrebiteľa. V skutočnosti totiž najbližšia pláž, ktorú mali možnosť žalobcovia využiť bola pláž iného hotela vzdialená 300 metrov. Pláž pri hoteli, v ktorom boli žalobcovia ubytovaní, bola uzavretá. Informovanie vyššie opísaným spôsobom ma takisto charakter nekalej obchodnej praktiky a klamlivého opomenutia informácií pre spotrebiteľa dôležitých, pri znalosti ktorých by možno nedošlo k uzavretiu zmluvy so žalovaným.

45. Uvedený nedostatok bolo možné podľa frankfurtskej tabuľky zliav priradiť pod I. skupinu nedostatkov týkajúcich sa ubytovania a konkrétne ide o inú než uvádzanú vzdialenosť pláže, kde zľava predstavuje 5 až 15% z ceny zájazdu.

46. Ďalší preukázaný nedostatok uvádzaný žalobcami sa týkal stravovania, ktoré je v katalógu charakterizované ako all inclusive, avšak nebolo upresnené, že v hoteli je zavedený all inclusive light, čo znamená, že alkohol a pivo sa podávalo až po 11. hodine do 16.30 hod., víno bolo podávané len k obedu a večeri, v katalógu boli avízované reštaurácie so slobodnou voľbou jedál, pričom sa jednalo o tri stany s plážovými stoličkami, špecializovanými na rýchle občerstvenie a nie na medzinárodnú kuchyňu. Výber jedál bol malý, jedlá boli bez chuti, nedostatku zeleniny a šalátov, pitná voda bola len na požiadanie, káva zo stroja bola za poplatok. Uvedené nedostatky je tiež potrebné zohľadniť, nakoľko v katalógu žalovaného nie je bližšie popísané obmedzenie stravovania, prípadne osobitosti stravovania, ale uvádza sa iba všeobecná definícia stravovania all inclusive

47. Priemerne informovaný spotrebiteľ očakáva od označenia „all inclusive“ v podstate neobmedzenú konzumáciu jedla a nápojov v areáli hotela, alebo v areáli určenom hotelom. Aj napriek všeobecne zaužívanému pojmu, nie je celkom vylúčené určité obmedzenie, avšak toto musí byť spotrebiteľovi známe už pri uzatváraní zmluvy o obstaraní zájazdu.

48. Uvedenému nedostatku podľa frankfurtskej tabuľky zliav najbližšie zodpovedal nedostatok v II. skupine týkajúci sa stravovania a konkrétne ide o jednotvárnu stravu, kde zľava predstavuje 5% z ceny zájazdu.

49. Ďalší významný nedostatok, majúci znaky nekalej obchodnej praktiky, týkal sa počtu dní, na ktoré bol zájazd zakúpený. Podľa zmluvy o obstaraní zájazdu bol pobyt zakúpený na 8 dní a 7 nocí, avšak ku skutočnému odchodu z hotela došlo už 10.4.2015 o 22.30 hod. a nie až 11.4.2015, ako to bolo uvedené vo formulári zmluvy. Žalobcovia uvedeným konaním žalovaného boli ukrátení o jednu noc pobytu. V uvedenom prípade bol v zmluve dohodnutý pobyt na 7 nocí, žalobcom preto patrí náhrada za jednu noc,

o ktorú boli ukrátení. Pri platbe 605,- eur na osobu, každému zo žalobcov patrí suma aspoň vo výške 86,- eur (605 eur:7 nocí = 86,43 eur).

50. Pokiaľ ide o celkové vyčíslenie zliav podľa frankfurtskej tabuľky, je potrebné poukázať na niekoľko zásad. Percentuálna sadzba sa zásadne vypočítava z celkovej ceny zájazdu vrátane nákladov na prepravu. V prípade vyskytnutia sa viacerých nedostatkov sa percentuálne sadzby sčítajú. V prípade, že v dôsledku nedostatkov v jednotlivých skupinách služieb alebo v dôsledku porušenia povinností organizátora zájazdu dôjde k podstatným obmedzeniam, môže výška jednotlivých zliav dosiahnuť až plnú cenu zájazdu.

51. Ak by súd v danom prípade vychádzal z celkovej ceny zájazdu vrátane nákladov na prepravu uvedenej v zmluve vo výške 1670,- eur, predstavovala by výška zľavy podľa frankfurtskej tabuľky 35% (15%+15=+5%) zo sumy 1670,- eur, čo predstavuje sumu 584,50 eur. Spoločne s náhradou za jednu ukrátenú noc v sume 172,- eur pre oboch žalobcov (86 eur +86 eur), predstavoval by nárok žalobcov po zaokrúhlení 757 eur (756,50 eur). Na každého zo žalobcov tak pripadá suma 378,50 eur. Uvedený nárok má charakter zľavy za rôzne nedostatkové plnenia zo strany žalovaného vo vzťahu k žalobcom, ktoré mali byť poskytnuté na základe zmluvy o obstaraní zájazdu z 25.3.2015.

52. Súd však v danom prípade rozhodoval o práve žalobcov na nemajetkovú ujmu za tzv. stratu radosti z dovolenky, a to napriek tomu, že slovenský právny poriadok uvedený nárok výslovne neupravuje. V tomto smere však súd zohľadnil aj smernicu Rady č. 90/314/EHS balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb. Vychádzajúc z článku 57 smernice 90/314/EHS v spojitosti s rozhodnutím ESD C-168/00 vo veci Simone Leitner v. TUI Deutschland GmbH & Co. KG majú spotrebitelia v prípade porušenia zmlúv o zájazde cestovnými kanceláriami nárok aj na náhradu nemajetkovej, imateriálnej ujmy (straty radosti z dovolenky) vyplývajúcej z nesplnenia alebo nesprávneho plnenia služieb, ktoré predstavujú súborné služby (zájazd). Napriek tomu, že čl. 5 ods. 1 smernice 90/314/EHS výslovne imateriálnu ujmu nezmieňuje, dospel Európsky súdny dvor k záveru, že vzhľadom na znenie čl. 5 ods. 2 smernice 90/314/EHS prislúcha spotrebiteľovi zároveň právo na náhradu imateriálnej ujmy, ktorá v sebe zahŕňa stratu radosti z dovolenky. Na základe uvedeného by malo byť ustanovenie § 741i Občianskeho zákonníka v spojení s § 13 ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka vykladané a interpretované nielen v kontexte zodpovednosti za škodu, ale vzhľadom na judikatúru Európskeho súdneho dvora aj zodpovednosti za nemajetkovú ujmu, ktorá bola spotrebiteľovi spôsobená v súvislosti s jeho právom na pokojnú a plnohodnotnú dovolenku.

53. Žalobcovia v písomnom podaní zo dňa 1.8.2018 špecifikovali nárok pôvodne žalobou uplatnený ako nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za stratenú radosť z dovolenky.

54. Zamlčanie a skreslenie niektorých skutočností žalovaným, ako bolo uvedené vyššie, malo za následok, že žalobcom vznikli problémové situácie počas pobytu s následným znepríjemnením celého pobytu, viedlo k vzniku stresovej situácii na strane žalobcov a k strate radosti z dovolenky. Za nemajetkovú ujmu vo všeobecnom poňatí možno považovať akúkoľvek ujmu, ktorá pre poškodeného neznamená priamu stratu na majetku.

55. Osobitná zodpovednosť cestovnej kancelárie za škodu vyplýva z čl. 5 smernice č. 90/314/EHS o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb, ktorá bola transponovaná do zákona č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr. Z predmetného článku smernice možno vyvodiť, že zodpovednosť cestovnej kancelárie je širšia a okrem náhrady zmarených výdavkov zahŕňa aj odškodnenie za zmarenie dovolenky, tzv. stratu radosti z dovolenky. Náhradu nemajetkovej ujmy ako dôsledok zmarenej dovolenky potvrdzuje aj judikatúra Súdneho dvora EÚ, podľa ktorej článok 5 smernice Rady č. 90/314/EHS zo dňa 13.06.1990 musí byť vykladaný tak, že v zásade udeľuje spotrebiteľom právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z nesplnenia alebo nesprávneho plnenia služieb, ktoré predstavuje balík služieb. Objednávateľovi tak môže byť priznané právo na náhradu nemajetkovej ujmy aj v dôsledku neplnenia alebo vadného plnenia služieb zahrnutých do zájazdu.

56. Podmienkou vzniku zodpovednosti cestovnej kancelárie za zmarenie dovolenky je teda také porušenie právnej povinnosti, ktorá má takú intenzitu, že má za následok stratu radosti z dovolenky. Právo na náhradu sa poskytuje iba v rozsahu tejto straty, teda i len za časť dovolenky.

57. V danom prípade žalobcom jednoznačne patrí nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za stratu radosti z dovolenky.

58. Súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy prihliadol k celkovej cene zájazdu, jeho účelu, k spôsobu a intenzite trvania narušenia zájazdu. Jednalo sa o dovolenkový pobyt, ktorý mal žalobcom jednoznačne slúžiť na účely odpočinku, relaxácie a oddychu. Bolo potrebné zohľadniť, že pôvodne v zmluve uvedená letecká doprava bola v skutočnosti zmenené na kombinovanú, že pláž ktorá sa mala nachádzať bezprostredne pri hoteli, nachádzala sa až 300 metrov od hotela, kde boli žalobcovia ubytovaní, bolo potrebné zohľadniť skrátenie celkového pobytu v dovolenkovej destinácii o jednu noc a bolo tiež potrebné zohľadniť nedostatky týkajúce sa pôvodne deklarovaného stravovania vo forme all inclusive služieb. Uvedené nedostatky nepochybne viedli k znepríjemneniu pobytu na dovolenke žalobcom a k stresovej situácii žalobcov, spôsobenej zmenou dopravy, zmenou dátumu odchodu z dovolenkovej destinácie, sťažením prístupu k pláži, s ktorými skutočnosťami pôvodne nerátali.

59. Vyššie popísané konanie žalovaného, ktoré malo v niektorých prípadoch charakter nekalej obchodnej praktiky a klamlivého opomenutia rozhodujúcich skutočností, malo za následok, že na strane žalobcov k zmareniu očakávaní a k strate radosti z dovolenky, ktorej primárnym účelom bol oddych žalobcov.

60. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd prihliadal predovšetkým k celkovej cene zájazdu vrátane nákladov na dopravu, teda v sume 1670,- eur, účelu dovolenky, k spôsobu porušenia povinností zo strany žalovaného, ktoré malo v prípade nekalej obchodnej praktiky charakter úmyselného opomenutia rozhodujúcich skutočnosti, intenzite a trvaniu narušenia dovolenky v dôsledku popísaných nedostatkov.

61. Súd v celkovej sume nemajetkovej ujmy zohľadnil náhradu za nedostatkové plnenia v zmysle frankfurtskej tabuľky ako aj náhradu za skrátenie pobytu o jednu noc a tiež vyššie popísané pocity žalobcov, najmä pocity stresu, trpkosti a celkového sklamania z dovolenky, ktorej účelom mal byť oddych žalobcov a priznal každému zo žalobcov nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 400,- eur. Spoločne žalobcom priznal súd nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 800,- eur. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcov zamietol. Pokiaľ ide o vyjadrenie solidarity v petite žaloby na strane žalobcov, ktoré oprávňuje žalovaného zbaviť sa povinnosti plnením vo vzťahu k hociktorému zo žalobcov, uvedené súd považoval za určité zvýhodnenie vo vzťahu k žalovanému. Zároveň je potrebné uviesť, že dohoda o aktívnej solidarite nemusí byť výslovná, súhlas dlžníka sa nevyžaduje.

62. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenú je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície(uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

63. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď doručením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i vhodením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

64. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vložením do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právneho úkonu (Uz NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

65. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5,05% ročne, ktorá výška je

v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády z priznanej sumy.

66. Žalobcovia vyzvali žalovaného zaplatenie 50% z celkovej ceny zájazdu listom odoslaným dňa 6.5.2015 na adresu vtedajšieho sídla žalovaného. Na uvedený list žalovaný aj reagoval (Vyjadrenie k reklamácii na čl. 24). Následne žalobcovia vyzvali žalovaného na zaplatenie 50% ceny zájazdu v sume 835 eur do 18.6.2015, pričom výzva bola odoslaná 5.6.2015. Žalovaný ani nedoručenie predmetnej výzvy nerozporoval. Žalobcom teda dňom nasledujúcim po 18.6.2015 preukázateľne vznikol nárok na úrok omeškania z priznanej sumy 800,- eur. Podľa zistenia súdu výška úroku z omeškania ku dňu 19.6.2015 bola 5,05 % ročne (5,0 % + 0,05 % - úroková sadzba ECB k uvedenému dňu).

67. Výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 19.6.2015 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,05 % p.a., úroky z omeškania tak predstavujú 5,05 % ročne.

68. Žalobcom teda vznikol nárok na úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy, súd preto zaviazal žalovanému zaplatiť žalobcom úrok z omeškania z priznanej sumy 800,- eur od 19.6.2015 do zaplatenia a vo zvyšku presahujúcom sumu 800,- eur súd žalobu žalobcov zamietol.

69. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ,,CSP“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

70. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

71. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

72. Zásadu úspechu treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nebolo by celkom spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. V takom prípade, je pri rozhodovaní o náhrade trov konania potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Nemožno však opomenúť ani fakt, že zo strany žalobcu môže dôjsť k značnému nadhodnoteniu výšky sporu. Vhodným riešením v takom prípade bude , že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (k vyššie uvedenému pozri Števček, M., Ficová, S.. Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, 926-927 s.)

73. Vzhľadom na uvedené súd považoval žalobcov v 1. a 2. rade za plne úspešných, pokiaľ ide o ich základné právo a samotný nárok na nemajetkovú ujmu. Žalobcom tak patrí proti neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania napriek tomu, že súd nárok žalobcov na nemajetkovú ujmu v rozsahu 200,- eur zamietol. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

74. Súd v závere poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov stranami sporu predloženými, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ,,CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

75. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.